

Handläggare
Maria Altersten Premfors
Telefon: 0850818170

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2019-09-26

Regional överenskommelse om samverkan vid utskrivning från slutenvård i Stockholms län

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av förslag till regional överenskommelse om samverkan vid utskrivning från slutenvård i Stockholms län.

Sammanfattning

Den 1 januari 2018 trädde lagen om samverkan vid utskrivning från slutenvård i kraft. Lagen skapar för båda parter, Region (tidigare landsting) och kommun, en gemensam målbild med patienten i fokus. I den samordnade vården och omsorgen är arbetet med utskrivningsprocessen en del som syftar till att ingen ska behöva vara kvar på sjukhus när hen inte behöver det. Med patienten i fokus ska Region och kommun samordna insatser på alla nivåer.

Ett förslag till en långsiktig överenskommelse för somatisk slutenvård har tagits fram samt ett förslag på övergångsregel för utskrivning från psykiatrisk slutenvård. Förslaget avser val av betalningsmodell och antalet frist dagar fram till att kommunens betalningsansvar inträder. Betalningsansvaret omfattar patienter inom slutenvården som bedömts utskrivningsklara, som är bokförda i kommunen. För Stockholms stad föreslås att genomsnittliga dagar beräknas och att betalningsansvar fastställs per stadsdelsnämnd och inte för kommunen som helhet.

Förvaltningen anser att en samsyn kring ansvar, roller och målbild skapar ökade förutsättningar för vidare samverkan mellan kommunen och Regionen. Förslaget kommer att ställa ökade krav på Stockholms Trygghetsjourners jourhandläggare som handlägger biståndsärenden utanför kontorstid. De ökade kraven berör även utförarverksamheter som kommer att behöva ta emot nya brukare

med kortare varsel. Förvaltningen anser även att gemensamma uppföljningar av överenskommelsen är av vikt för att säkra efterlevnaden.

Bakgrund

Den 1 januari 2018 trädde lagen (2017:612) om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård i kraft. Samtidigt upphävdes lagen (1990:1404) om kommunernas betalningsansvar för viss hälso- och sjukvård. I den nya lagen uttrycks att syftet är att främja en god vård och en socialtjänst av god kvalitet för enskilda som efter utskrivning från slutna hälso- och sjukvård behöver insatser från socialtjänsten, den kommunalt finansierade hälso- och sjukvården eller den regionfinansierade öppna vården.

Lagen ska särskilt främja att en patient med behov av insatser skrivs ut från den slutna vården så snart som möjligt efter det att den behandlande läkaren bedömt att patienten är utskrivningsklar. Vidare uttrycks det i lagen hur insatserna ska planeras för enskilda som efter utskrivning behöver insatser från flera berörda enheter inom de aktuella verksamheterna samt kommunens betalningsansvar för vissa utskrivningsklara patienter.

Efter förhandling mellan det regionala samarbetsorganet Storsthlm (tidigare Kommunförbundet Stockholms Län) och representanter för kommunerna i Stockholms län och Region Stockholm (tidigare Stockholms läns landsting) har ett förslag till en långsiktig överenskommelse tagits fram för utskrivningsprocessen för somatisk slutenvård inklusive en övergångsregel för utskrivning från psykiatrisk slutenvård.

Förslaget avser framförallt val av betalningsmodell och antalet fristdagar fram till det att kommunens betalningsansvar inträder.

Storsthlms styrelse beslutade den 13 juni i år att rekommendera kommunerna att anta förslaget till regional överenskommelse om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård i Stockholms län.

Kommunstyrelsen har remitterat förslaget till ett antal instanser, bland annat alla stadsdelsnämnder, för yttrande senast den 27 september.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för äldreomsorg.

Remissen i sammanfattning

Planeringsprocessen enligt den nya lagstiftningen samt utveckling av samverkan ska bidra till att den enskilde på ett tryggt sätt kommer hem snabbare när hen är utskrivningsklar. För att uppnå det målet kommer det kommunala betalningsansvaret att inträda tidigare än idag inom samtliga vårdgrenar med början år 2020.

Den föreslagna överenskommelsen är en övergripande, vägledande ramöverenskommelse som utgår från en gemensam målbild. Skrivningar om syfte och mål ska fungera som ett stöd för berörda aktörer i den praktiska tillämpningen. Överenskommelsen ska konkret bidra till att lagens intentioner uppfylls samt formulera vad som ska gälla där lagen lämnar utrymme för parterna att själva komma överens.

Centrala delar i förslaget är följande:

- Förtroende och relationer
- Goda förutsättningar för det gemensamma arbetet i länet
- Tillgänglighet
- Tillgång till statistik som båda parter kan följa månatligen eller så ofta som man kommer överens om
- Trygg och säker digital kommunikation – en tydlig och gemensam plan för hur detta ska tillgodoses

Region och kommun är överens om följande övergripande målformuleringar:

- Arbetet med utskrivningsprocessen är en del i den samordnade vården och omsorgen.
- Ingen ska behöva vara kvar på sjukhus när hen inte behöver det.
- Den som behöver ska få sjukhusvård så länge hen behöver det.
- Region och kommun samordnar insatser på alla nivåer med den enskilde i fokus.

Utifrån de övergripande målformuleringarna ska följande tre effektmål uppnås:

- Den enskilde ska kunna lämna slutenvården när den behandlande läkaren bedömt att den enskilde är utskrivningsklar.
- Utskrivningsprocessen ska upplevas som trygg och samordnad för den enskilde.

- Alla involverade aktörer ska samverka effektivt och patientsäkert utifrån den enskildes behov.

En kommun är betalningsansvarig för patienter inom slutenvården som bedömts vara utskrivningsklara (5 kap. 1 §).

Betalningsansvaret omfattar patienter som är folkbokförda i kommunen. Den kommun som har beslutat om att en patient ska vistas i en annan kommun i någon boendeform som avses i socialtjänstlagen eller i lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade har betalningsansvaret för den patienten oavsett var patienten är folkbokförd (5 kap. 2 §).

För att betalningsansvar ska inträda krävs bland annat att den slutna vården har underrättat kommunen om att patienten har skrivits in, samt underrättat berörda enheter i kommunen om att patienten är utskrivningsklar.

Kommunens betalningsansvar inträder inte om patienten inte kan skrivas ut från den slutna vården på grund av att sådana insatser som den regionfinansierade öppna vården är ansvarig för inte är tillgängliga, eller det inte är klarlagt om sådana insatser är tillgängliga (5 kap. 5 §).

Tidpunkt och ersättningsbelopp

Nuvarande antal så kallade fristdagar, dagar utan betalningsansvar för kommunen, är 5 vardagar för somatisk vård och 30 vardagar för psykiatrisk vård.

Parterna är överens om att antalet betalningsdagar ska minska med början under 2020.

För beräkning av antal fristdagar vid utskrivning från den somatiska slutenvården används en betalningsmodell som beräknar ett genomsnittligt antal dagar utifrån samtliga patienter som skrivits ut. Genomsnittsmodellen inkluderar de patienter som kunnat skrivas ut redan dag noll.

För utskrivningar från den psykiatriska slutenvården finns en tillfällig överenskommelse om fem fristdagar med individuell betalningsmodell. Den tillfälliga överenskommelsen gäller från den 1 januari 2020 fram till den 1 juli 2021 eller till dess att ett digitalt system som kan hantera informationsöverföring mellan psykiatrins aktörer finns att tillgå. Därefter ska psykiatrin övergå till samma genomsnittsmodell för beräkning av antal fristdagar som inom den somatiska vården.

Antal fristdagar för den somatiska vården enligt
genomsnittsmodellen:

- År 2020: 2,0 fristdagar
- År 2021: Länsgenomsnittet för utskrivningsklara dagar, inklusive dag 0, mätt i oktober 2020, accepteras som fristdagar för 2021.
- År 2022: 1,3 fristdagar

Efter fristdagarna får kommunen betala 7 800 kr/dygn.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen anser att överenskommelsen skapar ökade förutsättningar för samverkan genom att samsyn skapas kring ansvar, roller och målbild. Utifrån en samsyn kring ansvar, roller och målbild möjliggörs en fortsatt utveckling av samverkan och lokala processer för att säkerställa att patientens/brukarens behov av insatser tillgodoses.

Stockholms Trygghetsjour handlägger redan idag biståndsärenden utanför kontorstid och de kommer att få en central funktion när antalet fristdagar för kommunen ändras. Förslaget kommer även att ställa förändrade krav på utförarverksamheterna, framförallt hemtjänst och korttidsboenden, då dessa kan komma att behöva ta emot nya brukare med kortare varsel, även på helger. Detta kommer att ställa nya krav på en förändring av arbetssätt och processer inom de berörda verksamheterna.

Förvaltningen betonar att det är viktigt med en kontinuerlig uppföljning för att säkra efterlevnaden av överenskommelsen. Förvaltningen ser att uppföljningen med fördel ska göras av en sammansatt grupp med representanter från både kommunerna och Regionen.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Kerstin Sandström
Stadsdelsdirektör

Jonas Wilhelmsson
Avdelningschef

Farsta stadsdelsförvaltning
Avdelning för äldreomsorg

Storforsplan 36, 11 tr.
Box 113
123 22 Farsta
Växel 08-50818000
Fax
farsta@stockholm.se
stockholm.se

Bilaga

Förslag till regional överenskommelse om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård i Stockholms län

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Kerstin Sandström, Stadsdelsdirektör	2019-09-11
Jonas Wilhelmsson, Avdelningschef	2019-09-10